

Slaap lekker!

Mattias De Leeuw (concept en illustraties), Sylvia Vanden Heede (tekst)

(door Inger Bos)

OVER DE MAKERS

Mattias De Leeuw is geboren in 1989. Al vanaf zijn kleutertijd maakte hij zelf verhaaltjes en strips. Hij studeerde Illustratieve Vormgeving aan Sint Lucas Antwerpen. Als student kreeg hij al de Picturale van Ronse-prijs voor jong talent. In 2011 studeerde hij af met *De steltenloper*, een woordeloos prentenboek. Voor zijn debuut ontving Mattias De Leeuw direct de Boekenpluim. Voor zijn prentenboek *Circusnacht* heeft hij het Gulden Palet gekregen.

Mattias De Leeuw illustreert niet alleen kinderboeken, hij is ook freelance illustrator voor tijdschriften, kranten en uitgeverijen. Daarnaast heeft hij het decor ontworpen voor *Brooddoos*, een theatervoorstelling van Dimitri Leue. De lievelingskleur van Mattias De Leeuw is vermiljoen. Dansende mensen of dieren vindt hij het leukst om te tekenen. 'Lekker rondzwaaiende heupen en armen in de lucht, dat is een feest om te tekenen!' Ook de personages van Roald Dahl vindt hij geweldig om te tekenen, al denkt hij niet dat hij het niveau van zijn grote held Quentin Blake kan evenaren.

Bronnen: mattiasdeleeuw.wordpress.com, jeugdletteratuur.org, hebban.nl, iedereenleest.be

Sylvia Vanden Heede is geboren op 25 augustus 1961 in Zwevegem. Als kind wilde ze niets liever dan in het bos verdwalen. Ze droomde over wonen in een hol tussen de wortels van een eeuwenoude boom. Vanden Heede studeerde drie jaar moderne humaniora in Zwevegem, daarna sierkunsten in Brugge en bijbelwetenschappen in Heverlee.

Met het eerste boek 'Vos en Haas' (1998), dat ze samen met illustrator Thé Tjong-Khing maakte, sleepte Vanden Heede veel belangrijke prijzen in de wacht: het boek is bekroond met de Boekenleeuw (de prijs voor het beste Vlaamse kinderboek), met een Zilveren Griffel en met zowel een Vlag en Wimpel van de griffeljury als van de penseeljury. Het gaf Vanden Heede meteen een groot publiek. Vanden Heede introduceerde nog een tweetal in de jeugdliteratuur: de neven Wolf en Hond. Daarnaast maakt Vanden Heede boeken met een bijbelse inslag voor uitgeverij Ark. Ze vertaalt ook (prenten)boeken naar het Nederlands.

Voor Sylvia Vanden Heede is schrijven 'bewaren': herinneringen, belevenissen, geuren, gevoelens en gedachten bewaren, zoals je de bloemen van de zomer droogt voor de herfst.

1. VOOR HET LEZEN

Omslag – Praat met de juryleden om de tekeningen op het omslag.

- Wat zien jullie op de tekening op de voorkant van het omslag? (de kop van een groene draak, een jongetje in pyjama in zijn bed dat met zijn ogen dicht de draak knuffelt, een knuffelbeer)
- Wat valt op aan de manier waarop het jongetje en de draak getekend zijn? (het jongetje bestaat alleen uit lijnen en wordt gekleurd door de oranje achtergrond; de draak is ingekleurd en heeft juist geen lijnen eromheen; ...)
- Wat zien jullie op de tekening op de achterkant? (een gordijn, een speelgoedschip op de grond, een grote gele maan met een gezicht waarop een kat ligt te slapen en nog een ander figuur (ridder) zit)

Titel - Praat met de juryleden over de titel.

- De titel staat in deels stevige, deels dunne witte letters, met een uitroepteken erachter. Een uitroepteken wordt gebruikt om iets met nadruk te zeggen, om te roepen. Hier wordt dus “Slaap lekker!” geroepen. Hoe kun je ook ‘slaap lekker’ zeggen? Waarom wordt het hier geroepen, denken jullie?
- Waar gaat het verhaal over, denken jullie? (slapen gaan; dromen; ...)

2. TIJDENS HET LEZEN

- Het verhaal begint en eindigt op de schutbladen. Vraag bij het eerste schutblad en de spread met de titelpagina wat de juryleden zien. Lees daarna de tekst eerst een keer helemaal voor en laat kort de prenten zien. Laat de juryleden weten dat zij later meer tijd krijgen om de prenten te bekijken en te bespreken.
- Het verhaal bestaat uit een dialoog tussen een onzichtbare ouder (of grootouder of oppas?) en het jongetje. Laat duidelijk merken dat het om een dialoog gaat. Pas bij een groter lettertype ook het volume van je stem aan. Pas bij de tekst van de ouder ook de intonatie aan; er zit een opbouw in die loopt van kordaat welterusten wensen naar wanhoop en machteloosheid tot aan opluchting.
- Vraag de juryleden om tijdens de eerste keer luisteren en kijken op te letten wat voor situaties er voorbijkomen, zoals ijsvissen bij een iglo.

3. NA HET LEZEN

Personages – Bespreek met de juryleden de personages in het verhaal.

- Welke menselijke figuren komen naast het jongetje in dit verhaal voor? (een meisje dat ligt te slapen - zijn zusje?; mensen die naar het jongetje roepen dat hij moet gaan slapen - zijn ouders, grootouders, oppas, ...)
- Wat vinden jullie van een personage dat wel meedoet aan het verhaal, maar dat je niet ziet in de tekeningen?
- Hoe gedraagt het jongetje zich? Hoe zien jullie dat op de tekeningen? (het jongetje moet gaan slapen, maar wil eerst nog allerlei andere dingen doen, zoals zijn beer instoppen en boze dromen verjagen, ...)
- Wanneer het jongetje eindelijk slaapt, wordt het meisje wakker. Lijken jullie met slapengaan meer op het jongetje of op het meisje dat direct is gaan slapen? Vertel eens.

Verhaal - Bespreek met de juryleden een aantal verhaalelementen.

- Het verhaal begint ermee dat het jongetje naar zijn slaapkamer gaat. Wat is er daarvoor gebeurt, denken jullie? (uitkleden, tandenpoetsen en naar de wc; voorlezen; televisie kijken; ...)
- Alle voorwerpen die in de slaapkamer liggen, komen terug in de fantasieën van het jongetje. Hij bedenkt er van alles bij: zo verjaagt hij zijn boze dromen met zijn pijl en boog, en lest hij zijn dorst terwijl op een groot schip vaart. Bij welk voorwerp (of dier) hoort de fantasie als brandweerman? (de

pootjes van de poes op de deur; ...)

- Wat gebeurt er wanneer het jongetje het boek leest? (hij leest het boek over hemzelf en haalt daarmee alle fantasieën weer terug, inclusief de draak van het omslag; ...)
- Waar komt de draak op het omslag vandaan, denken jullie? (van het boek uit zijn slaapkamer, en dat is tegelijkertijd ook het boek dat het jurylid leest; ...)
- Het verhaal eindigt met het jongetje dat in slaap is gevallen en het meisje dat wakker wordt. Wat gebeurt er daarna, denken jullie? (het meisje gaat lezen; daarna doet ze alles wat het jongetje ook gedaan heeft; daarna doet ze andere dingen dan het jongetje, zoals schapjes tellen, ...)

Taal - Bespreek met de juryleden de taal in het verhaal.

- Welk patroon/welke herhaling zien jullie in de tekst? (de ouder zegt steeds hetzelfde op een iets andere manier: ga slapen; het jongetje beantwoordt elke opdracht met “Nee!” en een reden waarom hij nog niet kan slapen; ...)
- De ouder (of grootouder of oppas of ...) roept van alles om het jongetje zover te krijgen dat hij gaat slapen: eerst meer vragend (“Toe dan, slaap!” of “Alsjeblieft!”), later meer gebiedend (“Meteen!”) of wanhopig (“Slaaaaaaaaap! Ik word gek!”). Wat denken jullie dat het beste werkt?
- Kunnen jullie je voorstellen dat de ouders in dit verhaal gek worden van hun kind? Vertel eens.

Humor - Bespreek met de juryleden de humor in het verhaal.

- Als je het een grappig verhaal vindt, hoe komt dat dan? Ligt dat aan de tekst, de tekeningen of tekst & tekeningen samen? (het is grappig dat het jongetje steeds nog iets moet doen; het is grappig dat de ouder steeds wanhopiger wordt; het is grappig hoe er rijen met ridders om het kasteel staan; het is grappig hoe de pijl op de deur precies boven het oog van de maan blijkt te zitten; het is grappig dat het meisje precies met haar hoofd in de koepel van een ruimtevoertuig ligt; ...)
- Wat vinden jullie het grappigste onderdeel van het verhaal? Welke tekening is het grappigst?

Illustraties - Bespreek met de juryleden de illustraties.

- Denken jullie dat het verhaal te begrijpen is zonder de tekeningen? (zonder de tekeningen zou het verhaal misschien een beetje saai worden; de tekeningen zorgen voor een onverwacht spektakel; ...)
- Er zit niet alleen een patroon in het verhaal, maar ook in de prenten. Welke herhalingen in de tekeningen zien jullie? (de slaapkamer, een dichte slaapkamerdeur, de slaapkamer met twee grote bruine beren, een dichte slaapkamerdeur, de slaapkamer met een kasteel, een dichte slaapkamerdeur, etc.; het oranje boek op de boekenplank; de lussen op de gordijnen en het dekbed van het jongetje; de kleur van het antwoord van het jongetje en de kleur van de fantasie van het jongetje; de sterren op de raket en de sterren in de fantasie; de sneeuwvlokken in de sneeuwbol en de sneeuwvlokken in de fantasie; ...)
- De tekenaar gebruikt niet veel kleuren. Op de tekeningen van de slaapkamer is steeds maar één boek oranje. Heeft de tekenaar die kleur expres gebruikt? (ja, want het gaat om het boek ‘Slaap lekker!’ dat ook oranje is)
- Wat vinden jullie ervan dat de tekenaar steeds één kleur gebruikt voor zo’n fantasie? Passen de kleuren bij die fantasie, vinden jullie? (grijsblauw bij de kou; rood bij de warmte; blauw bij de dorst; okergeel bij de sterren tellen; ...)
- Wat vinden jullie ervan dat de kleuren van de fantasie over de lijntekening van de slaapkamer heen is getekend? Past dat goed bij het verhaal?
- Welke tekening vinden jullie het mooist? Komt dat door de kleur of door de fantasie die is afgebeeld?

Creatieve opdracht

Materiaal

- Zwarte stift
- Waterverf of aquarelpotloden
- Wit tekenpapier

Laat de juryleden een voorwerp uit hun slaapkamer in gedachten nemen.

- Waaraan moeten ze denken bij dat voorwerp?
- Wat zouden ze met dat voorwerp doen? Bijvoorbeeld: bij een bal hoort een voetbalwedstrijd of andere balsport; bij een nachtlampje horen de lantaarnpalen op straat; bij een zaklamp hoort het licht van een vuurtoren.

Laat hen met een zwarte stift het gekozen voorwerp tekenen. Laat hen vervolgens met waterverf of aquarelpotloden een afbeelding maken waaraan ze moeten denken bij het voorwerp.

EXTRA TITELS

- Maar eerst ving ik een monster / Tjibbe Veldkamp & Kees de Boer (ill.) (Lemniscaat, 2019) – slapengaan
- Naar bed gaan is gedoe / Wessel Sandtke & Marieke Van Ditshuizen (ill.) (Volt, 2020) – slapengaan
- Onder de wol / Françoise Beck (ill.) & Herman Van De Wijdeven (Querido, 2019) – slapengaan
- Slaap als een tijger / Mary Logue & Pamela Zagarenski (ill.) (Christofoor Uitgeverij, 2018) – slapengaan
- Wakker blijven! / Amy Krouse Rosenthal & David Roberts (ill.) (De Fontein, 2019) – slapengaan
- Zeven manieren om in slaap te vallen / Theo Olthuis & Marieke Nelissen (ill.) (Hoogland & Van Klaveren, 2018) – slapengaan

Juryleden kunnen online op de KJV-boeken reageren.

Ga naar www.kjv.be, klik op 'Welke boeken moet ik lezen' en dan op de groep en het boek in kwestie.